

Skjerstulen

Av Eirik Haugen, skrivi i januar 2017

Skjerstulen i Skårvangen har g.nr 56 br.nr 1. Det er øverste gården langs Skjervesida. Gammel skatteskyld var 1 pund fisk og Laurits Kvarberg skattet av krongodset 1661. Så ble hele grenda solgt i 1668 til rittmester Brockdorf. Men Skjerstulen vart i Kvarbergsslekta til 1769. Eiendommer ble oppdelt ved arveskifter, men ved et makeskifte 1720 tilfalt hele Skjerstulen til Kvarberg, og hele Øiagarden tilfalt Viste. Matrikkelen 1723 viser Iver Johansen Kvarberg som eier, og enken Anne Erlandsdatter som oppsitter. Hun var fra Svare og hadde vært gift med Gunder Pedersen. Gunders far var gift med Kari Jonsdatter. Arveskifte etter Kari i 1707. Hun var gift to ganger. Andre gang med Hans Siverson.

I 1736 var det et nytt skifte i Skjerstulen. Da var Nils Olsen død. Han var gift med Anne Andersdatter, og de hadde barna Ole, Anne og Tore. Ole døde 1740 35 år gammel. Anne ble gift med Ole Olsen Skårvang, og de kom til Måndalen. Tore var født 1715, men vet ikke mer enn det.

Senere kom en Knud Skjerstulen som var gift med Anne Siverson. De døde to døtre kalt Dorthe - 1748 og 1749. Den eldste døde. Anne døde på Øiagarden 1767. Deretter kom det en Christen til Skjerstulen. Han var heller ikke eier, han døde en sønn Johan 1755.

1769 selger Lars Johannes Øy eiendommen til Siver Arnesen Råstad. Lars hadde fått eiendommen ved å gifte seg med Kari Iversdatter Kvarberg. Siver var eier bare til 1777 og kalte seg Klones, da han solgte videre til Thore Jonsen Holen. Svigersønnen Ole Jacobsen født på Aaseng overtok 1805, men overtok samme år sygard Svare. Trolig brukte han Skjerstulen til sæterbruk. Men det var begrenset hvor mange høyllass han hadde lov til å kjøre over Skjervegjellet. Kjøpesummen var 300 riksdaler. Så var eiendommen på salg igjen 1837, og da kjøpte klokker Ole Dille. Ole plasserte en datter; Kari, i Skjerstulen - og en datter Johanne i Uppistugu (nabogarden).

Kari Olsdatter Dille 1798-1862 var gift med Sevald Eriksen Kittelstad fra Lom. De hadde tre barn: Kari 1838, Rønnaug 1840 og Ole Mathias 1843.

Kari fikk 1868 sønnen Ole med Hans Eriksen Haugen. Denne Ole var det som skar apostlene til Skåbu kirke. Per Haugen med flere skulle dekorere kirka. De skar akantusskurd, men greide ikke å skjære figurer. Kari var gift med to enkemenn. Iver Knudsen Næset og senere Knud Nyløkkehaugen. Ole Mathias giftet seg med Anne Randen i Lia i Lom.

Ole Olsen Haaven kjøpte så i 1876 og overdro til sønnen Kristen i 1891. Haaven brukte nok også gården som sæterbruk, men Kristen giftet seg under sin stand med Karoline Ramstadtrædet. Ergo fikk han ikke Hove, men måtte nøye seg med Skjerstulen. Kristen var nær ved å bli tatt av et snøskred i Skjervegjellet. Det var vanskelig og tidvis farlig vei til grenda.

Kristen og Karoline fikk to døtre. Else født 1903 gift Jo Rusten på Synstad, og Kari født 1907 gift Lars Mork. Kari og Lars bosatte seg på Roland i Fåberg. Kristen hadde kjøpt øverste delen av Garden - tinglyst Øverjordet - i daglig tale kalt Gardsteigen. "Øverjordet" har

blitt tolket som nordligste del av Skjerstulen, men det er nordligste del av Garden. Øverjordet har g.nr 57 br.nr 4.

Deretter var Rikard Skjellkvåle fra Skjåk eier. Men han hadde ikke tinglyst skjøte. Ole Østensen Lien (senere på Nilsøygarden) bodde der en periode. Så kjøpte fehandler Gabriel Kvamme fra Lom i 1912. Han var gift med Anne Lunden, men flyttet etter noen år til Brustuen i Vågåmo. Senere til Lalm.

Det kom flere fra Lom. Tore Juland født 1866 gift med Anne Krøkje født 1872 kjøpte i 1922. De ble der livet ut, og fikk fem barn. M. Høgåsen så en Snorre-figur i Tore Juland. Han hadde et stort velpleid hvitt skjegg. Han kom til Ullinsvin, og var innom Galstad før han kom til Skjerstulen. Oldebarnet Morten Juland har Skjerstulen i dag.

Så gården har vært på handel en rekke ganger. På låveveggen er det et bumerke - som antagelig tilhører gården. Det er ikke med i oversikten over bumark fra Vågå i årboka 1976.